

Masovne instrukcije iz Matematike 3

17.11.2012.

Fourierov red

Zadatak 1

Odredite temeljni period funkcije

$$f(x) := c_1 + \sum_{n=1}^{\infty} \left[c_{2n} \cos\left(\frac{2n\pi x}{3}\right) + c_{3n} \sin\left(\frac{2n\pi x}{3}\right) \right].$$

Zadatak 2

Dokažite da je sustav funkcija

$$1, \cos(\pi x), \sin(\pi x), \dots, \cos(n\pi x), \sin(n\pi x), \dots$$

ortogonalan na intervalu $[-1, 1]$.

Zadatak 3

Izvedite formule za koeficijente a_n i b_n , $n \geq 0$, trigonometrijskog Fourierovog reda zadane funkcije $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ po trigonometrijskome sustavu

$$1, \cos(\pi x), \sin(\pi x), \dots, \cos(n\pi x), \sin(n\pi x), \dots$$

Zadatak 4

Provjerite zadovoljavaju li sljedeće funkcije Dirichletove uvjete:

(a) $f(x) = \frac{1}{x-1}$, na intervalu $[-1, 1]$,

(b) $f(x) = \operatorname{sgn} x$, na intervalu $[-1, 1]$,

(c) $f(x) = \operatorname{sgn}\left(\frac{1}{2} + \cos x\right)$, na intervalu $[-4, 4]$,

(d) $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{x^2}, & x \in [-\pi, 0) \cup (0, \pi] \\ \pi, & x = 0 \end{cases}$,

(e) $f(x) = \begin{cases} \sin\left(\frac{1}{x}\right), & x \in [-\pi, 0) \cup (0, \pi] \\ 0, & x = 0 \end{cases}$.

Zadatak 5

(a) Razvij u Fourierov red na intervalu $[-\pi, \pi]$ funkciju $f(x) = 1 - |\cos x|$.

(b) Razvij u Fourierov red na intervalu $[0, \pi]$ po kosinus funkcijama funkciju $f(x) = 1 - |\cos x|$.

(c) Razvij u Fourierov red na intervalu $[0, 1]$ funkciju $f(x) = 2e^{-x}$.

(d) Razvij u Fourierov red na intervalu $[-2, 2]$ funkciju $f(x) = \begin{cases} 0, & 1 < |x| < 2 \\ \frac{x+1}{2}, & -1 \leq x \leq 0 \\ \frac{x-1}{2}, & 0 \leq x < 1 \end{cases}$. Skiciraj graf.

(e) Razvij u Fourierov red na intervalu $[-\pi, \pi]$ funkciju $f(x) = \operatorname{sgn}\left(\frac{1}{2} + \cos x\right)$. Skiciraj graf. Izračunaj sumu reda

$$1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{4} - \frac{1}{5} + \frac{1}{7} - \frac{1}{8} + \dots$$

(f) Razvij u Fourierov red na intervalu $[-6, 6]$ funkciju $f(x) = |x|$. Skiciraj graf. Koristeći Parsevalovu jednakost izračunaj sumu reda

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)^4}.$$

Zadatak 6

(a) Razvij u Fourierov red na intervalu $[0,2]$ funkciju $f(x) = |x - 1|$.

(b) Funkcija $f(x) = 1 - x^2$ razvijena je po sinus funkcijama u Fourierov red na intervalu $[0,1]$. Izračunajte $S(5\pi)$. (Funkciju nije potrebno razvijati u red.)

(c) Razvij u Fourierov red na intervalu $[0,3]$ po kosinus funkcijama funkciju $f(x) = \operatorname{sgn}(x^2 - 4)$. Skiciraj graf. Izračunaj sumu reda

$$1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{4} - \frac{1}{5} + \frac{1}{7} - \frac{1}{8} + \dots$$

te odredi vrijednost $S(\sqrt{111})$.

(d) Razvoj u Fourierov red na intervalu $[0,2]$ po sinus funkcijama funkcije $f(x) = 2$ glasi

$$S(x) = \frac{8}{\pi} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\sin[(2n+1)x]}{2n+1}.$$

Koristeći Parsevalovu jednakost izračunaj sumu reda

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)^2}.$$

(e) Razvoj u Fourierov red na intervalu $[-\pi, \pi]$ funkcije $f(x) = x$ glasi

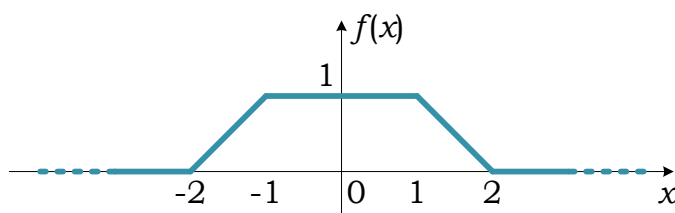
$$S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \left(-\frac{2}{n}\right) (-1)^n \sin(nx).$$

Koristeći Parsevalovu jednakost izračunaj sumu reda

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}.$$

Fourierov integral**Zadatak 1**

(a) Prikažite Fourierovim integralom funkciju zadanu slikom.

(b) Prikažite Fourierovim integralom funkciju $f(x) = e^{-3x}$. Izračunajte integral

$$\int_0^{\infty} \frac{u \sin u}{u^2 + 1} du.$$

(c) Prikažite Fourierovim integralom funkciju $f(x) = 3x^2 e^{-2|x|}$.

(d) Prikažite Fourierovim integralom funkciju $f(x) = \begin{cases} e^{-x}, & x \geq 0 \\ 0, & x < 0 \end{cases}$.

(e) Prikažite Fourierovim integralom funkciju $f(x) = \begin{cases} 5x, & x \in (0,1) \\ \frac{5}{2}, & x = 1 \\ 0, & x > 1 \end{cases}$.

(f) Prikažite Fourierovim integralom funkciju $f(x) = \begin{cases} \operatorname{sgn} x, & x \in (-1,1) \\ 0, & x \notin (-1,1) \end{cases}$. Izračunajte integral

$$\int_0^{\infty} \frac{\sin^3 x}{x} dx.$$

Laplaceova transformacija

Zadatak 1

Odredi Laplaceovu transformaciju sljedećih funkcija:

(a) $f(t) = e^{-5t}u(t)$,

(b) $f(t) = e^{2t}u(t)$,

(c) $f(t) = 5t^2u(t)$,

(d) $f(t) = \sin(\sqrt{5}t)$,

(e) $f(t) = \cos(3t)$,

(f) $f(t) = t^4 e^{-t}u(t)$,

(g) $f(t) = e^{-2t}t^2u(t-1)$,

(h) $f(t) = \frac{\cos t}{t}u(t)$,

(i) $f(t) = \operatorname{sgn}(2t)u(t)$.

Zadatak 2

Odredi Laplaceovu transformaciju sljedećih funkcija:

(a) $f(t) = \sin\left(t - \frac{\pi}{4}\right)\cos\left(t - \frac{\pi}{4}\right)u(t)$,

(b) $f(t) = (t-2)^3 e^{-t}u(t-2)$,

(c) $f(t) = \frac{(2t-3)^{n+1}e^{-2nt}}{(n+1)!}u\left(t - \frac{3}{2}\right)$,

(d) $f(t) = \frac{1-t^7}{1-t}u(t)$,

(e) $f(t) = e^{-t}u(t-1)e^{-2t}u(t-2)\cdots e^{-100t}u(t-100)$,

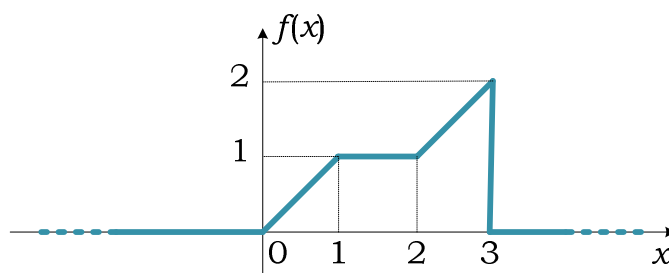
(f) $f(t) = t^n 3^{\frac{t-1}{2}}u(t)$,

(g) $f(t) = t \sin\left(\frac{t}{3}\right)u(t)$,

(h) $f(t) = t^2 \operatorname{ch}(3t)u(t)$.

Zadatak 3

Odredi Laplaceovu transformaciju funkcije zadane slikom.

Zadatak 4

Izračunaj sljedeće integrale:

(a) $\int_0^\infty e^{-4t} \operatorname{ch}(t) \operatorname{sh}(t) dt$,

(b) $\int_0^\infty \frac{1}{x} e^{-x} \sin(x) dx$,

(c) $\int_0^\infty e^{-2t} t^2 \sin(t) dt$,

(d) $\int_0^\infty e^{-2t} \cos(4t) dt$.

Zadatak 5

Odredi Laplaceovu transformaciju sljedećih funkcija:

(a) $f(t) = (t - [t])u(t)$,

(b) $f(t) = \operatorname{sgn}[\cos(t)]$.

Zadatak 6

Odredi originale sljedećih funkcija:

(a) $F(s) = \frac{se^{-2s}}{s^2 + 24s + 169},$

(b) $F(s) = \frac{1}{s^3 - 6s^2 - 8s},$

(c) $F(s) = \frac{s}{(s^2 + 1)^2}.$

Zadatak 7

Teorem o početnoj vrijednosti glasi:

$$f(0^+) = \lim_{t \rightarrow 0^+} f(t) = \lim_{s \rightarrow \infty} sF(s),$$

pri čemu je $F(s)$ slika originala $f(t)$.

Neka je funkcija u donjem području zadana kao

$$F(s) = \frac{1-s}{(s+2)^2(3s+9)} e^{-0.5s}.$$

Odredite nagib funkcije $f(t)$ u trenutku $t = 0.5^+ s$.

Zadatak 8

Riješite sljedeće jednačbe:

(a) $y'(t) + \int_0^t y(\tau) d\tau = 0, y(0) = 1,$

(b) $2x''(t) - 3x'(t) = e^t, x(0) = x'(0) = 0,$

(c) $y(t) = t + 4 \int_0^t (t-\tau)y(\tau) d\tau,$

(d) $y'(t)e^{-t} = 1 + \int_0^t e^{-\tau}y(\tau) d\tau,$

(e) $y'(t) = \delta(t) + \int_0^t e^u du, (0) = 1,$

(f) $y''(t) + y'(t) = te^t, y(0) = 1, y'(0) = 0,$

(g) $e^t y(t) = 1 + 2 \int_0^t e^u \cos u du,$

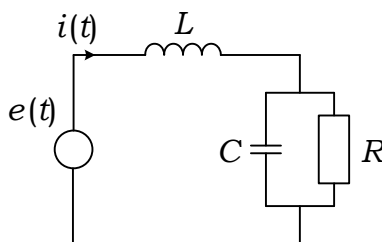
(h) $y''(t) - 2y'(t) + y(t) = u(t), y(0) = y'(0) = 0,$

(i) $y''(t) - y'(t) = 2\delta(-1t), y(0) = y'(0) = 0.$

Zadatak 9

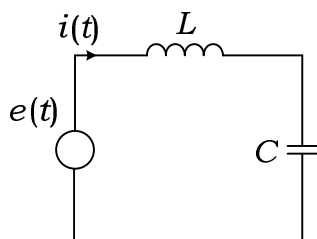
(a) Odredi napon $e(t)$ kako bi u električnom krugu zadanom slikom tekla struja $i(t) = e^{-\frac{1}{2}t} \sin\left(\frac{\sqrt{3}}{2}t\right) u(t)$.

Zadani su parametri $R = L = C = 1$.

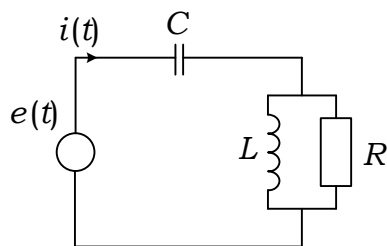

(b) Odredi struju $i(t)$ u električnom krugu zadanom slikom ako je $e(t) = \sin(t) u(t)$. Zadani su parametri

$L = C = 1$.

(c) Odredi struju $i(t)$ u električnom krugu zadanom slikom ako je $e(t) = (1 - e^{-t})u(t)$. Zadani su parametri $R = L = C = 1$.

Dvostruki integrali

Zadaci za vježbu iz knjižice i starih ispita.